

УДК 004.056:323.28]:351.86](477)(043.2)

*Галайко А. В., здобувач вищої освіти;
Василенко В. Ю., канд. наук з соц. ком.,
старший викладач кафедри інформаційних систем управління,
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

КІБЕРТЕРОРИЗМ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Ключові слова: інформаційний тероризм, міжнародні загрози, національна безпека, кібератаки, дезінформація, кібертероризм.

Вступ. У сучасному глобалізованому світі, де інформація є важливим ресурсом впливу на міжнародні відносини, питання інформаційного тероризму набуває особливої актуальності. Міжнародний інформаційний тероризм, який включає в себе розповсюдження дезінформації, маніпулювання громадською думкою, кібератаки та інші форми інформаційного впливу, стає серйозною загрозою національній безпеці багатьох країн, зокрема України. У контексті збереження суверенітету та захисту національних інтересів вивчення цієї проблематики є надзвичайно важливим.

Актуальність. Україна як країна, що знаходиться на перехресті геополітичних інтересів, зіткнулася з низкою викликів у сфері інформаційної безпеки. Це вимагає глибокого аналізу та розробки стратегій протидії інформаційному тероризму з метою зміцнення національної безпеки та стійкості до зовнішніх впливів.

Інформаційний тероризм, або кібертероризм, являє собою вид злочинної діяльності, спрямованої на завдання шкоди національній безпеці держави. Це відмінний від класичного фізичного тероризму тип загрози, який виникає у віртуальному просторі і включає в себе дезінформацію, маніпуляцію громадською думкою, а також порушення роботи інформаційних систем і мереж. Кібертероризм є однією з найнебезпечніших та найскладніших сучасних загроз національній безпеці, оскільки його можливі наслідки можуть бути далекосяжними і призвести до дестабілізації держави, погіршення економічної ситуації та загострення соціальних конфліктів [1]. У контексті міжнародного інформаційного тероризму важливо визначити його специфіку та основні характеристики. По-перше, цей вид тероризму має міжнародний характер, що означає, що терористичні акти здійснюються за межами території держави, якій вони безпосередньо загрожують. По-друге, міжнародний інформаційний тероризм є інформаційною спрямованістю. Терористична діяльність спрямована на поширення дезінформації, маніпуляцію громадською думкою та порушення роботи інформаційних систем і мереж. По-третє, міжнародний інформаційний тероризм становить загрозу національній безпеці держави. Терористичні акти можуть завдати серйозної шкоди державним інтересам, заповдіяти дестабілізацію політичного режиму, підірвати економічну стійкість і загострення соціальних конфліктів. Це ставить під загрозу суверенітет та територіальну цілісність країни. Міжнародний інформаційний тероризм є серйозною загрозою для

національної безпеки України. Ця загроза визначається можливістю терористів використовувати інформаційні ресурси та засоби масової комунікації для досягнення своїх цілей, які можуть бути спрямовані на послаблення державного суверенітету, порушення територіальної цілісності та зниження рівня економічного розвитку України. Однією з найпоширеніших форм інформаційного тероризму є поширення дезінформації та пропаганди про Україну. Росія, яка є головним агресором проти України, активно використовує цей метод для впливу на суспільство та міжнародну спільноту. Це включає в себе розповсюдження неправдивої інформації про події в Україні, спотворення фактів та подій, а також створення негативного образу країни на міжнародній арені. Це може призвести до дестабілізації політичної ситуації в Україні та підризу довіри до органів державної влади [2].

До того ж інформаційний тероризм несе в собі кібератаки на інформаційні системи України. Росія активно веде кібервійну проти України, намагаючись вивести інформаційні системи з ладу та поширити дезінформацію через хакерські атаки. Це може призвести до порушення економічної та інформаційної безпеки України, а також створити загрозу для функціонування важливих державних інституцій. Порушення роботи українських засобів масової інформації є ще однією формою інформаційного тероризму. Росія намагається впливати на зміст та діяльність українських ЗМІ, використовуючи тиск на журналістів та захоплення контрольних пакетів акцій українських медіакомпаній. Це призводить до обмеження свободи слова та поширення пропаганди на території України, що є загрозою для національної безпеки.

Окремо варто відзначити використання соціальних мереж для розпалювання соціальної напруги в Україні. Росія активно використовує соцмережі для поширення фейків, провокацій та розпалювання ворожнечі між різними соціальними групами в Україні. Це може призвести до збільшення конфліктів у суспільстві та загрози громадському порядку та безпеці.

Висновки

Отже, інформаційний тероризм є серйозною загрозою національній безпеці України. Росія активно використовує різні форми інформаційного тероризму для досягнення своїх політичних та військових цілей. Це включає в себе поширення дезінформації, кібератаки, порушення роботи ЗМІ та використання соцмереж для розпалювання соціальної напруги. Для боротьби з цією загрозою необхідно розвивати кіберзахист, підвищувати інформаційну грамотність суспільства та підтримувати свободу слова й незалежність ЗМІ. Також важливо підтримувати міжнародний об'єднаний фронт у боротьбі з інформаційним тероризмом, оскільки ця загроза не має кордонів і вимагає спільних зусиль для протидії.

Список використаних джерел

1. Глазов О. В. Міжнародний інформаційний тероризм у контексті загроз національній безпеці України. *Наукові праці. Політологія*. 2012. № 185. С. 78–82.
2. Гавва С. К., Головка С. Г. Сучасний кібертероризм як загроза національній безпеці. *Наукові праці. Свобода, безпека та незалежність: правовий вимір: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Київ, 24 лютого 2023 р. С. 54–56.